

WAT
&
HOE

NIEUW
2023

LISSABON

REISGIDS

Top 10
hoogtepunten
& HANDIGE
KAARTEN

★★ Top 10

In deze top 10 vind je de belangrijkste bezienswaardigheden, van de absolute nummer 1 tot en met nummer 10.

1 ★★ Mosteiro dos Jeronimos

Symbool voor de Portugese Gouden Eeuw, waarin met het koloniale goud grandioze bouwwerken werden gefinancierd. Een verrukkelijk voorbeeld van de manueïjnse stijl (blz. 126).

2 ★★ Alfama

De voormalige Moorse medina bleef grotendeels gespaard tijdens de aardbeving. Verdwaal in de pittoreske steegjes (blz. 74).

3 ★★ Museu Nacional do Azulejo

De geschiedenis van deze decoratieve kunst in een prachtig klooster. Omdat hier geen metro naartoe rijdt, is het hier nooit erg druk (blz. 77).

4 ★★ Baixa

De als schaakbord aangelegde benedenstad is het bruisende centrum van Lissabon. Vanaf de triomfboog aan het Praça do Comércio heb je er een prachtig uitzicht over (blz. 42).

5 ★★ Rossio

Het hart van de stad op een plein dat geplaveid is met een fraai golvenpatroon. Drink een *bica* in art-decocafé Nicola en gun jezelf de tijd om ervan te genieten (blz. 46).

6 ★★ Parque das Nações

Op dit voormalige tentoonstellingsterrein blikte de stad naar de toekomst: weidse vergezichten en een van de grootste aquaria van Europa, dat zeker een bezoekje waard is (blz. 156).

7 ★★ Museu Nacional de Arte Antiga

Rust na het bezoek aan de geweldige kunstschaten en de apocalyptische visioenen van Hieronymus Bosch uit in het aantrekkelijke, rustige café in de tuin van het museum (blz. 104).

8 ★★ Torre de Belém

Dé blikvanger van Lissabon is betoverend, met al zijn tierelantijnen en versieringen. Ooit markeerde het vuur boven in de toren de toegang tot de haven (blz. 132).

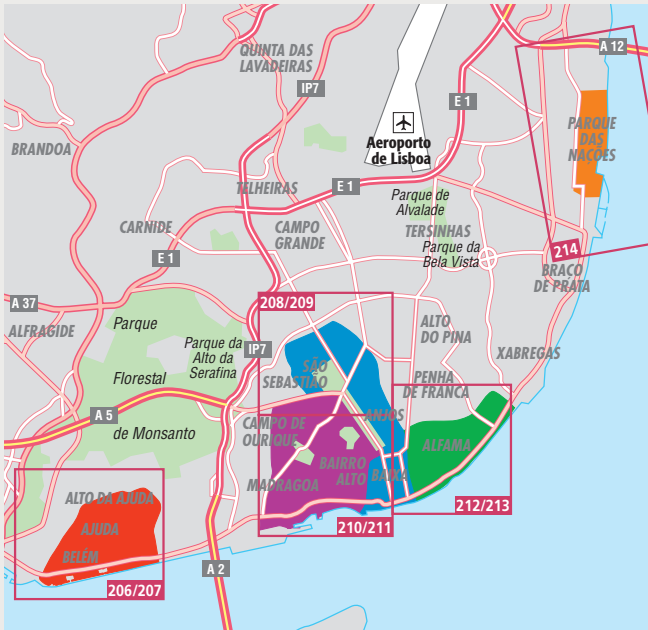
9 ★★ Castelo de São Jorge

De voormalige Moorse burcht werd onder Salazar haast onherkenbaar gerestaureerd, maar het uitzicht vanaf de kantelen is onovertroffen (blz. 79).

10 ★★ Museu Calouste Gulbenkian

Glorieuze kunstschatkamer. De collectie is verzameld door een Armeense oliemagnaat, die in 1942 een veilig thuis vond in Lissabon (blz. 49).

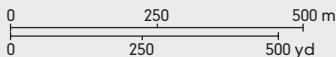
Stadsplattegrond

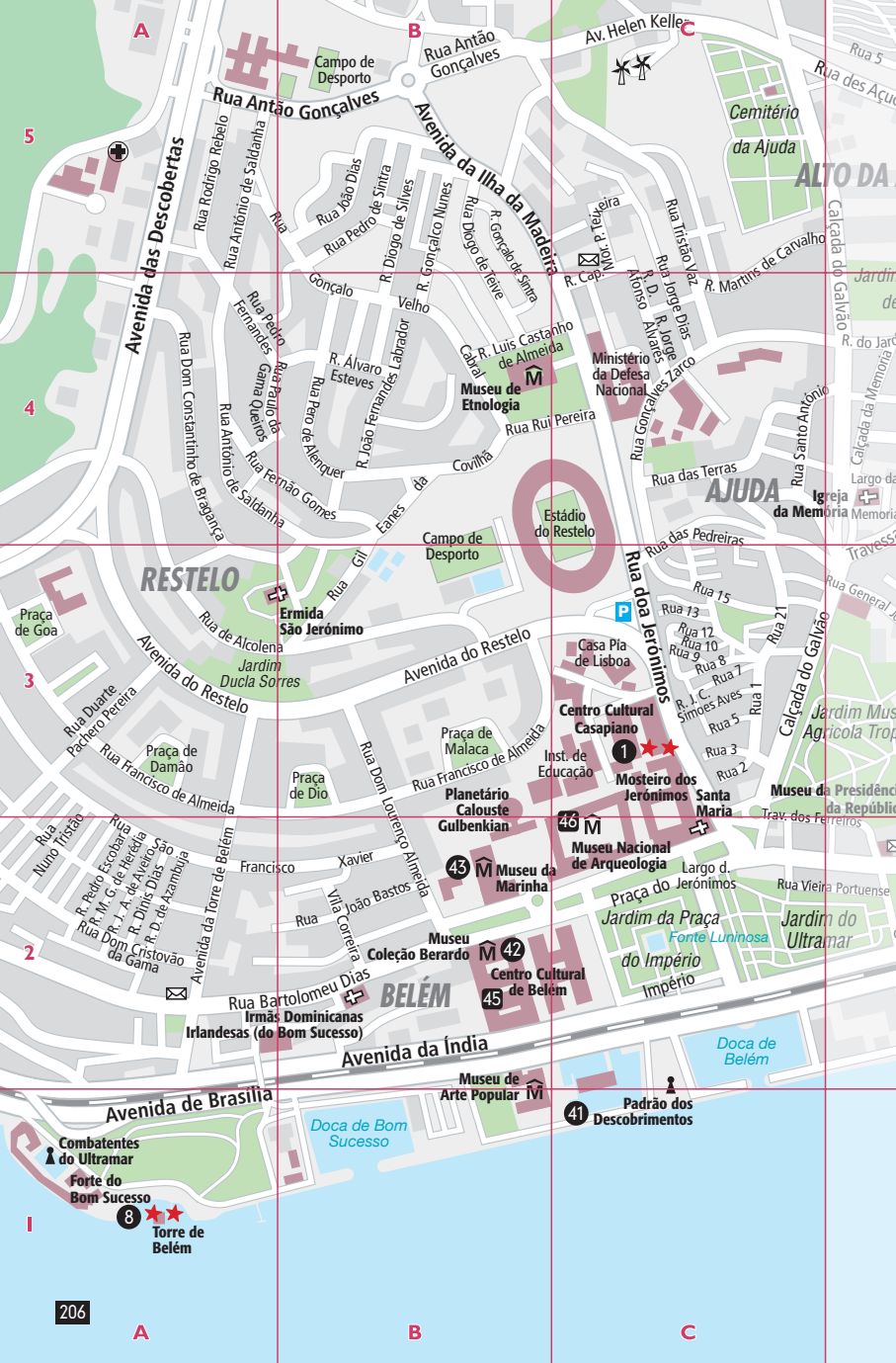

Legenda

	Bebouwd gebied		Informatie
	Groen gebied		Theater, opera
	Voetgangersgebied		Museum
	Metrostation		Kerk, kapel
	Lift, kabelbaan		Gedenkteken, monument
	Tramlijn		Politie
	Veer, scheepvaartroute		Post
	Top 10		Ziekenhuis
	Hoogtepunten		Bezienswaardigheid
	Verder ontdekken		Uitkijkpunt
			Parkeerplaats

1 : 13 000

A

B

C

5

4

3

2

1

Avenida das Descobertas

Avenida da Ilha da Madeira

RESTELO

Avenida do Restelo

Avenida da Índia

Avenida de Brasília

BELÉM

Rua Antão Gonçalves

Rua Antão Gonçalves

Av. Helen Keller

Rua Rodrigo Rebelo

Rua Antônio de Saldanha

Rua João Dias

Rua Pedro de Sintra

R. Diogo de Silves

R. Gonçalo Nunes

R. Diogo de Teive

R. Gonçalo de Sintra

R. Cap.

R. D. M. Bayeira

R. Tristão Vaz

R. João Dias

R. João de

R. Marins de Cavalho

Rua Dom Constantinho de Bragança

Rua Pedro Fernandes

Rua Fernando dos

Rua António de Saldanha

Rua Fernão Gomes

Rua Pero de Alenquer

R. Álvaro Esteves

R. João Fernandes

Labrador

Velho

R. Luís Castanho

de Almeida

Rua Rui Pereira

Rua Gonçales Zarco

R. D. M. Bayeira

R. do Jar

Praça de Goa

Ermida São Jerónimo

Jardim Ducla Sorres

Avenida do Restelo

Rua Duarte Pacheco Pereira

Praça de Damão

Rua Francisco de Almeida

Rua Dom Lourenço Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Francisco de Almeida

Rua Nuno Tristão

R. Pedro Escobar

R. M. G. de Herédia

R. J. A. de Aveiro

R. D. Dias

R. D. de Atambuja

R. D. Cristovão da Gama

Avenida da Torre de Belém

Francisco

Xavier

Vila João Bastos

Rua

Rua

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Rua Bartolomeu Dias

Combatentes do Ultramar

Forte do Bom Sucesso

Torre de Belém

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

Museu de Arte Popular

A

B

C

Even oriënteren

Baixa, de wijk die bij de aardbeving van 1755 werd verwoest en daarna opnieuw werd opgebouwd, strekt zich uit van de waterkant tot de drie grote pleinen in het centrum: Praça Dom Pedro IV (Rossio genoemd), Figueira en Restauradores, waar het altijd een drukte van belang is.

Baixa bestrijkt de vlakke oever tussen twee heuvels en wordt aan de rivier door het enorme Praça do Comércio en de hoge triomfboog begrensd. In het oosten ligt het oude Lissabon, in het westen de Chiado, een wijk (*bairro*) met veel historische gebouwen en musea, maar waar je ook theaters, cafés en enkele van de elegantste winkels van de stad vindt.

Omdat de westelijke hellingen erg steil zijn, is in de 19e eeuw het hoogste punt van Chiado met Baixa verbonden door de Elevador de Santa Justa – een waar technisch hoogstandje. Het bovenste platform van de lift biedt een prachtig uitzicht over de stad en de rivier.

Het Restauradores-plein vormt het begin van de Avenida da Liberdade, een met bomen omzoomde boulevard uit het eind van de 19e eeuw die Baixa met de nieuwere wijken verbindt. Deze avenida, die

vele luxe hotels en winkels herbergt, eindigt bij het Praça Marquês de Pombal. Daarachter strekt zich het Parque Eduardo VII uit. Dit park werd in 1903 vernoemd naar de Britse koning Edward VII, die toen een bezoek aan Portugal bracht.

Van daaruit is het nog maar een klein eindje naar het Museu Calouste Gulbenkian.

Top 10

- 4 ★★ Baixa blz. 42
- 5 ★★ Rossio, Figueira & Restauradores blz. 46
- 10 ★★ Museu Calouste Gulbenkian blz. 49

Hoogtepunten

- 11 Chiado & Santa Justa blz. 52

Verder ontdekken

- 12** Mercado da Ribeira blz. 56
- 13** Museu do Chiado blz. 56
- 14** Museu do Design e da Moda blz. 56
- 15** Café A Brasileira blz. 57
- 16** Museu Arqueológico do Carmo blz. 57
- 17** Parque Eduardo VII blz. 58
- 18** Coleção Moderna blz. 58
- 19** Museu de Lisboa blz. 59
- 20** Museu Bordalo Pinheiro blz. 59

Stad aan de rivier

De Taag is altijd al de levensader van de stad en haar venster op de wereld. Tegenwoordig biedt de rivier passagiers van cruiseschepen nog steeds diezelfde geweldige aanblik van de haven.

Veel belangrijke gebeurtenissen in Lissabons geschiedenis vonden aan of in de buurt van de Taag (*Tejo*) plaats: het vertrek van de karvelen en hun terugkeer, beladen met Braziliaans goud en specerijen uit het Oosten, de tsunami die volgde op de aardbeving van 1755, het vertrek van het gehele hof naar

Brazilië toen Napoleons legers naderden. En in 1998 werd voor de wereldtentoonstelling in Lissabon een geheel nieuwe wijk opgetrokken, Parque das Nações (blz. 148).

Stadsvernieuwing

De oude haven Cais do Sodré die is omgetoverd tot hip uitgaansgebied,

Vanaf de veerboot ontvouwt zich het stadspanorama met alle architectonische hoogtepunten.

Belém dat museumkwartier is geworden (blz. 118) en de ontwikkeling van Parque das Nações – het zijn allemaal bewijzen dat ook hedendaags Lissabon op de Taag is gericht. Tussen het elegante Praça do Comércio, Lissabons openluchtsalon, en de Cais do Sodré nodigen de trappen aan de rivieroever en een mooie groenstrook je uit om te flaneren langs de Taag.

Het is deze mooie mix van oude en nieuwe bezienswaardigheden die het gebied zo aantrekkelijk maakt voor bezoekers. De rivier vormt een baken zodat je nooit kunt verdwalen in de stad. Vanaf bijna alle *miradouros* (uitkijkpunten) op de heuvels van de stad kun je de Taag zien die geïnteresseerden en verdwaalden de weg wijst. Voor toeristen die de stad

aandoen per cruiseschip is de aanblik van de stad vrijwel hetzelfde als vroeger.

Tejo: toegangspoort en speeltuin

De Taag, ruim drie kilometer breed op het punt waar hij westelijk van Lissabon de Atlantische Oceaan instroomt, is alles in een. Aan de oevers vind je parken en promenades waar Lisboetas en toeristen uit de hele wereld samenkomen om te picknicken, rond te wandelen en te fietsen. Vanaf het terras kijk je over het water en zie je vissers hun geluk beproeven en kinderen rondrennen, voetballen of duiven verjagen op de pleinen. In het weekend is er in de parken een bonte verzameling van bandjes, dansers, ambachtslieden, antiekhandelaren en verkopers van lekkere hapjes te vinden. Het lijkt wel of heel Lissabon dan van de heuvels afrolt naar de rivier om plezier te maken. Voor iedereen is de oever van deze rivier onweerstaanbaar!

De activiteit houdt niet op bij de rivieroever. Als het ook maar een beetje waait, zijn er witte zeilen op het blauwe water te zien en varen kleine bootjes op en neer tussen Cais do Sodré en Cacilhas waar het monumentale standbeeld van Cristo Rei staat (blz. 188).

Er gaan veerboten van Belém, Terreiro do Paço (Praça do Comércio) of vanaf Cais do Sodré. Dit is goedkoper dan een tocht op een rondvaartboot, omdat de veerboten bij het metronetwerk horen.

Mouraria en Alfama

Wat?	Wandeling
Afstand	2,6 km, met een hoogteverschil van ca. 80 m
Duur	Looptijd ongeveer 1,5 uur, met pauzes en rondkijken ca. 3 uur
Start	Praça da Figueira 🚶 Rossio ↗ 212 B2
Einde	Sé (kathedraal) 🚶 737; tram 12, 28 ↗ 212 C1

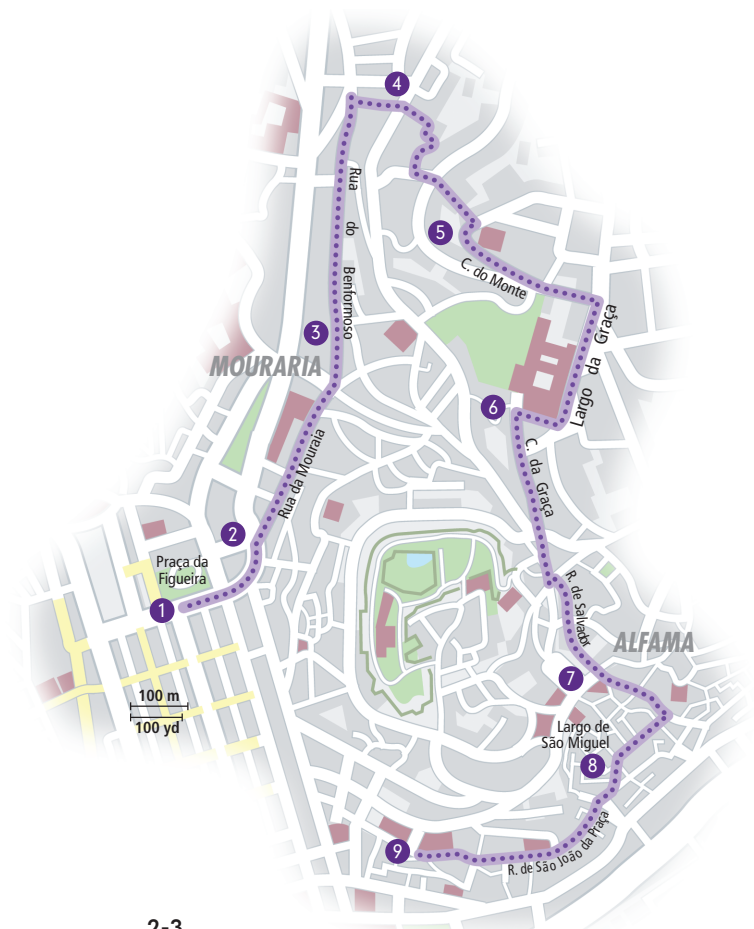
De wijken Mouraria en Alfama kun je alleen te voet verkennen. De Mouraria, een van de armste *bairros* van de stad, staat op het punt om te veranderen in een van de hipste wijken om te wonen. Neem de tijd om het uitzicht op de hoogst gelegen *miradouro* te bewonderen. Daarna loop je heuvelaf door de Alfama naar de majestueuze kathedraal (Sé).

1-2

Beginpunt is het mooie, maar erg drukke Praça da Figueira, het plein van de vijgenboom. Via de Poço do Borratém kom je op het Praça Martim Moniz. Daar ga je iets verderop rechtsaf de smalle Rua da Mouraria in. Hier begint wat vroeger de Moorse wijk was. Tegenwoordig maakt de wijk eerder een armoedige, eenvoudige indruk. In de straatjes vind je winkels die vooral door immigranten worden uitgbaat.

Leuke winkel met kunstzinnige gevel: A Vida Portuguesa.

2-3

Loop een tijdje rechtdoor (de straat verandert verschillende keren van naam, tot het Rua do Benfornoso is) in de richting van het Praça do Intendente. Wat een enorm contrast! Hier zie je hoe de stad zich heeft ontwikkeld. Na straatjes met huizen waarbij de verf van de gevels bladdert en de was buiten aan een lijn over de straat hangt, sta je nu op een modern plein met cafés en gerenoveerde huizen. Tijd om even uit te rusten, bijvoorbeeld in het altijd groene kunstwerk van Joana Vasconcelos (blz. 11). Wil je liever even winkelen, dan is A Vida Portuguesa (blz. 93) een leuke plek.

Mijn dag met elétricos en ascensores

'Over zeven heuvels moet je gaan...' Nu zijn het er niet zo veel, maar nergens moet je zoveel klimmen en afdalen als in het uitgestrekte westen van Lissabon. Gelukkig kun je gebruikmaken van de historische trams en de kabeltram.

9 uur: met de tram naar het westen

Ga op het Largo do Chiado met de nostalgische tram 28 in richting Campo Ourique. Het is een rit waarbij je langs veel bezienswaardigheden komt. Zo rijdt de tram langs het prachtige Praça Luís de Camões en ratelt dan gemoedelijk door Calçada do Combro en Calçada da Estrela heuvelopwaarts naar het westen.

Het parlamentsgebouw, het **38** Palácio de São Bento (foto rechts), een monumentaal pand, kun je niet missen. Hier vergadert

het parlement van de republiek Portugal in een voormalig benedictijnenklooster. Bij station Estrela Basílica stap je uit.

9.15 uur: marmer en koningspalmen

Breng een bezoekje aan het graf van de eerste koningin van Portugal, Maria I, die krankzinnig werd en in de **32** Basílica da Estrela (blz. 110) is bijgezet. Tegenover lokt een mooi park met exotische planten en bomen. Hier vind je ook Caraïbische *palmeiras reais*, koningspalmen.

22 uur: cocktails met uitzicht op de stad

10 uur: zo was Lissabon vroeger

14.30 uur: dwalen door stegen

14.30 uur

Start

9 uur

12.30 uur

12.30 uur: per ascensor naar de apotheek

Rio Tejo

9 uur: met de tram naar het westen

LISSABON

- De **Top10-selectie** van onbetwiste hoogtepunten
- De **beste hotspots**: van de lekkerste restaurants tot de mooiste musea
- Verken **de stad per wijk**
- Met stadswandelingen en **insider tips**

Wie aan Lissabon denkt, denkt aan smalle steile straatjes, waar de oude grandeur om iedere straathoek ligt te wachten.

Maar Lissabon heeft meer: de oude haven is een hip uitgaansgebied geworden, vele nieuwe eettentjes en winkels openen hun deuren en het culturele leven bloeit als nooit tevoren.

www.watenhoe.nl

NUR 512

9 789043 929639